

פוליסה לביטוח אחריות מעבידים מהדורת דצמבר 2017

ר"ה 10.2017 מהדורת 12.2017 62x-0-01-02

תוכן העניינים

3	א.מבוא - סעיף הביטוח
3	ב.הגדרות
3	ג.סייגים לחבות המבטח
4	ד.הרחבות
6	ה.רשימת הרחבות והגבלות מיוחדות בגין עיסוקים מיוחדים
7	ו.תנאים כלליים

א. מבוא - סעיף הביטוח

1. פוליסה זו היא חוזה בין ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן "המבטח") לבין המבוטח, ששמו, כתובתו ועיסוקו מפורטים ברשימה, המצורפת לפוליסה זו ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה.
2. הואיל והמבוטח פנה אל המבטח בהצעת הביטוח, ובהסתמך על המידע שנמסר למבטח, בהצעת הביטוח ובמסמכים נלווים שהוגשו לו והמהווים חלק בלתי נפרד מפוליסה זו, בין אם צורפו להצעת הביטוח ובין אם הוגשו בנפרד - הסכים המבטח, **תמורת התחייבות המבוטח לשלם דמי-ביטוח למבטח, לשפות את המבוטח עד לגבולות האחריות הנקובים ברשימה**. בגין חבותו על-פי חוק בשל **מקרה ביטוח, שיארע בתוך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה, עקב פעילותו בתחום המדינה**. זאת, בכפופות להשתתפות העצמית, לתנאים, לחריגים ולהתנאות, הכלולים בפוליסה או מצורפים לה, או שיצורפו לה באמצעות תוספת ו/או נספח.
3. נוסף על כך, ישפה המבטח את המבוטח בגין הוצאות המשפט הסבירות, שייעשו להגנה בפני תביעה לפיצוי בגין **מקרה ביטוח**, וזאת אף מעל לגבולות האחריות.

ב. הגדרות

4. המבטח - ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ.
5. המבוטח - האישיות המשפטית ו/או הגוף שנרשמו ברשימה כמבוטח.
6. גבולות אחריות המבטח - הסכומים הנקובים ברשימה כגבולות האחריות למקרה הביטוח, ולכל מקרי הביטוח, שנגרמו עקב סיבה מקורית אחת ולתקופת הביטוח.
7. החוק - פקודת הנזיקין [נוסח חדש], חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"ם - 1980.
8. מקרה ביטוח - היזק גופני, נפשי או שכלי, או מוות כתוצאה מתאונה או מחלה - לאחד או יותר מעובדי המבוטח המתוארים ברשימה, ושהוא/הם בשירותו של המבוטח, בין אם בשכר ובין אם לאו - שאירעו תוך כדי או עקב עבודתו/ם בעסקו של המבוטח.
9. תחום המדינה - שטחי מדינת ישראל, לרבות השטחים המוחזקים על ידה, וכן תחומי האזורים כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה - 1995.
- שטחי ישובים ישראלים וכן שטחי בסיסים ו/או עמדות צה"ל בתחום האוטונומיה (שטחי "B" ו-"C") ייחשבו לשטחים מוחזקים לצורך פוליסה זו. למען הסר ספק, שטח "A" לא ייחשב כשטח מוחזק של מדינת ישראל.
10. השתתפות עצמית - חלקו של המבוטח כנקוב ברשימה מתוך סכום השיפוי וההוצאות, עקב נזק המכוסה על-פי פוליסה זו, בגין כל מקרה ביטוח בנפרד.
11. הרשימה - החלק בפוליסה הנושא את הכותרת רשימה.
12. הוצאות משפט סבירות -
 - 12.1 הוצאות סבירות, הדרושות לשם התגוננות בפני תביעה, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, בניכוי **ההשתתפות העצמית**.
 - 12.2 הוצאות התדיינות סבירות, הדרושות להתגוננות בפני הליכי חקירה, שנוהלו נגד המבוטח על-פי דין, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, בניכוי **ההשתתפות העצמית**.
 - 12.3 למען הסר ספק, שכר טרחת עורך דין, שישולם כחלק מהוצאות המשפט הסבירות, לא יפחת משכר טרחת עורך דין, שהיה המבטח משלם לעורך דין שמונה על ידו.
 13. הפוליסה - כולל הרשימה, הצעת הביטוח וכל נספח או תוספת לפוליסה, כפי שצורפו אליה.
 14. שכר - סך-כל המשכורות, השכר, העמלה, ההשתכרות וההטבות האחרות, הניתנים על-ידי המבוטח לעובדים, בתוספת ההוצאות הנלוות המפורטות בטופס 126 או חליפו.

ג. סייגים לחבות המבטח

- מותנה בזאת, אלא אם הוסכם במפורש אחרת, שפוליסה זו אינה מכסה את המבוטח בגין פגיעה ו/או נזק ו/או תביעה הנובעים במישרין ו/או בעקיפין ו/או מתוך ו/או בקשר עם:
15. התחייבות או אחריות שהמבוטח מקבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבוטח גם בהיעדר הסכם כזה.
 16. חבות שחובה לבטחה על-פי דין בגין השימוש בכלי-רכב מנועי.
 17. חבות הנגרמת כתוצאה משימוש בכלי-טיס או כלי-שיט כלשהו.
 18. קרינה מייננת ו/או שדות אלקטרומגנטיים ו/או זיהום רדיו-אקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי מבעירת דלק גרעיני, כולל חומר גרעיני מלחמתי. למטרת חריג זה, יהיה המונח "בעירה" - תהליך כלשהו של ביקוע גרעיני המכלכל את עצמו.

19. מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, פעולת איבה (בין אם הוכרזה מלחמה בין אם לאו), פעולות מעין מלחמתיות, מלחמת אזרחים, מרידה, מרי, מהפכה, מרד, שלטון צבאי או תפיסת שלטון בלתי חוקית, התקוממות צבאית או עממית, משטר צבאי או לקיחת שלל, כולל ביזה ושווד הקשורים בכך, החרמה, הלאמה או השמדה על-ידי כל ממשלה או רשות ציבורית.
20. פעולות חבלה ופעולות טרור, המבוצעות על-ידי אדם או חבר בני-אדם, בין אם הם פועלים בשם או בקשר עם ארגון כלשהו ובין אם לאו. לעניין סעיף זה, "טרור" פירושו - השימוש באלימות או איום בשימוש באלימות למטרות פוליטיות, כולל כל שימוש באלימות, הנעשה כדי להטיל פחד ואימה על הציבור או על חלק ממנו.
- טרור ייחשב: רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הבטחון או של מנהל מס רכוש וקרן פיצויים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצויים - 1961 על כל תיקונו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין על ידי פעולת טרור.
21. מקרה ביטוח, שאירע או נגרם מחוץ לתחום המדינה, או שהתביעה לגבי דונוה בפני בית-משפט או בורר מחוץ לגבולות ישראל או על-פי דין זר כלשהו, יהיה מקום השיפוט אשר יהיה, כולל אם הוכרז פסק הדין הזר, פסק הבורר או ההחלטה, כאכיפים בישראל, ופסק הדין ניתן בישראל בהסתמך עליהם.
22. חבות המבוטח בקשר לבעלות ו/או חזקה ו/או ניהול ו/או תפעול הנכסים ו/או הפעילויות ו/או העיסוקים ו/או האתרים המפורטים להלן, אלא אם בוטל חריג זה מפורשות ובכתב על-ידי המבטח, באופן מפורש בדבר כל אחד מסעיפיו הקטנים:
- 22.1 מכרות או מחצבות.
- 22.2 חומרי נפץ ותחמושת, פרט לאחזקה כדין של תחמושת לצורך שמירה והגנה מרחבית.
- 22.3 חפירה, בנייה ואחזקה של מנהרות תת-קרקעיות ותת-ימיות.
- 22.4 מנחתים וכלי-טיס כלשהם, כולל מתקני תדלוק כלי-טיס, וכולל לווניים וטילים, למעט אם נמצא המבוטח כנוסע בכלי-טיס בקו תעופה סדיר ומוכר ומורשה להובלת נוסעים, או בכלי-טיס אזרחי מורשה כחוק, המופעל על-ידי מפעיל מוכר לטיסות שכר.
- 22.5 נמלי ים ואניות, כולל רפסודות ימיות ומשטחים ימיים (offshore platforms).
- 22.6 רכבות מכל סוג שהוא וכלי-רכב הנוסעים על מסילות עיליות או תחתיות (כולל חשמליות, רכבות תחתיות, מתקני הובלה ממונעים, ולמעט רכבות בפרקי שעשועים.
- 22.7 צלילת מעמקים.
- 22.8 מירוצי ספורט בהשתתפות בעלי חיים ו/או כלי-רכב כלשהם.
- 22.9 מפעלי תעשייה, מלאכה ומוסכים, אשר מחזור המכירות החיצוניות השנתי שלהם עולה על \$200,000, אלא אם צוין במפורש אחרת ברשימה.
- 22.10 מתקני איסוף אשפה, מטמנות אשפה, מתקני מיחזור ומזבלות.
- 22.11 חיפוש, קידוח, הפקה, זיקוק, אחסנה של נפט או גזים או דלקים כלשהם, פרט לאחסון של נפט או דלק לצורך שימוש עצמי. חריג זה לא יחול אם צוין במפורש אחרת ברשימה.
- 22.12 מיצור, הפצה, אחסון, הובלה, הספקה או מכירה של חומרים נפצים כולל (אך לא רק):
זיקוקים, תחמושת, נפצים, מחסניות, אבקת שריפה, מתקנים נפצים (כולל: מתקני אוויר דחוס ואירוסולים), גזים נפצים (כגון: בוטן, מטן, פרופן, גזים נוזליים אחרים), צלוליד, פירוקסלין, חומרים פטרוכימיים וכימיים בעלי אופי נפיץ או רעיל או דליק במיוחד, ולמעט הפעלת תחנות דלק. על אף האמור בחריג זה ינתן כיסוי ביטוחי למקרה ביטוח שייגרם לאחד מעובדי המבוטח במהלך ו/או כתוצאה מאירוע של המבוטח שנערך בחצרי המבוטח, עקב שימוש מורשה כדין בזיקוקי דינור ובתנאי כי חבות המבטח לא תעלה על 1,000,000 ₪ למקרה ותקופה. למען הסר ספק, הרחבה זו אינה כוללת מקרה ביטוח שנגרם בעת האחסון של חומרי הנפץ או התחמושת, אלא אם, משך האחסון לא עלה על חמישה ימים.
- 22.13 קבוצות ספורט מקצועיות. לעניין סעיף זה - קבוצה מקצועית היא קבוצה המשלמת משכורת לחבריה בשל פעילותם בתחום הספורט, באופן מלא או חלקי.
- 22.14 עבודות המתבצעות בגובה העולה על 8 קומות או 24 מטרים מעל פני הקרקע, הנמוך מביניהם, או בעומק שהוא יותר מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע.
- 23.1 סכום כלשהו, אשר ייתבע מהמבוטח על-ידי המוסד לביטוח לאומי.
- 23.2 סכום כלשהו, שהמוסד לביטוח לאומי חייב בו בגין עילת התביעה, או שהמוסד חייב בו אך לא שילמו מחמת אי-קיום הוראה או הוראות בחוק הביטוח הלאומי או בתקנותיו, או מחמת שלא הוגשה לו התביעה כלל.
- 23.3 סכום כלשהו, בו יחויב המבוטח, עקב מקרה ביטוח במסגרת פוליסה זו, לפצות עובד, שאין חלה על המבוטח חובת תשלום דמי-ביטוח לאומי לגביו, או שהמוסד לביטוח לאומי לא יכיר בו כתאונת עבודה. במקרים אלו, יפצה המבטח את המבוטח בגין תביעות כאלה, רק בסכום העודף על מה שעשוי היה להשתלם על-ידי המוסד לביטוח לאומי, בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995.
- 24.1 סיליקה, אזבסט, סיבי אזבסט, או מוצרים המכילים חומרים אלה, אזבסטוזיס (אמיינתית) או צורנית (סיליקוזיס).
- 24.2 כימיקלים מסוגה UREA-FORMALDEHYDE ו- (PCB) BIPHENYL POLYCHLORINATED.
- 24.3 הוצאות המבוטח מכל סוג שהוא, להגנה בפני תביעה או הליך, המייחסים לו חבות בשל נזק גוף בשל חומרים אלה.
- 29.1 אנצפלופתיה ספוגית מידבקת (ncephalopathy Transmissible Spongiform - TSE);
- 29.2 ספגת המוח של הבקר (מחלת הפרה המשוגעת, אנצפלופתיה ספוגית של בקר - Bovine Spongiform Encephalopathy - BSE);
- 29.3 מחלת קרויצפלד יעקב, או כל וריאנט (סוג חדש) של מחלה זו (Disease - vCJD Varient Creutzfeld-Jakoc).

ד. הרחבות

מוצאה ומוסכם בזאת, שהפוליסה מורחבת לכלול את ההרחבות המפורטות להלן, בכפוף לגבולות האחריות, ההשתתפות עצמית, תנאי הפוליסה וסייגיה, עד כמה שלא שונו במפורש בהרחבות אלה:

31. שיפוי בלא התדיינות

היה והוסכם בין המבוטח, המבטח והעובד, ליישב בלא התדיינות משפטית את תביעתו של עובד, הנמנה עם העובדים המכוסים בפרק זה - יושתת השיפוי המגיע לעובד זה על עקרונות חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975.

למען הסר ספק, מוסכם בזאת שהיה ואי-אפשר ליישב את תביעתו של העובד, כאמור, בלא התדיינות - לא יחול האמור בהרחבה זו.

32. הטבת נזקי גוף

הכיר המבטח בחבותו על-פי פוליסה זו, יהיה המבוטח זכאי להחזר הוצאות סבירות, שהוצאו על-ידו בהסכמת המבטח, להטבת נזקי הגוף של העובד קודם לסילוק תביעתו (בין אם לאחר התדיינות משפטית ובין אם לאו). בתנאי שסכום ההוצאות, כאמור, יופחת מסכום השיפוי שיהיה מגיע לעובד אלמלא הטבת נזקו כאמור.

33. הרחבת דינים

מוצהר ומוסכם בזאת, כי בכפוף לתנאי הפוליסה וחריגיה, מורחבת פוליסה זו לכסות את אחריותו של המבוטח, על-פי הדין העשוי לחול בשטחים המוחזקים.

34. פעילות בחו"ל

על-אף האמור בסעיף 21 לסייגים לחבות המבטח, מוסכם בזאת כי פוליסה זו מורחבת לכסות את אחריותו של המבוטח כלפי עובדיו, המועסקים בתחום המדינה, בעת שהותם הזמנית, שלא תעלה על 180 ימים רצופים מחוץ לתחום המדינה, בתנאי מפורש שכל תביעה המוגשת על-פי הרחבה זו, תוגש נגד המבוטח על-פי דיני מדינת ישראל ובסמכות בלעדית של בית-משפט של מדינת ישראל.

תנאי מקדמי להרחבה זו הוא, שהמבוטח דיווח למבטח על יציאת עובדיו לחו"ל, והרחבה זו צוינה מפורשות בדף הרשימה.

35. הרחבת שעות עבודה

למען הסר ספק, מוסכם בזאת שפוליסה זו חלה בכל עת שהעובד נמצא בשירותו של המבוטח, כולל בעת הפסקות עבודה, העברה ממקום עבודה אחד למשנהו, נסיעה אל מקום העבודה ובחזרה ממנו, ופעולה אחרת של העובד הנעשית לצורך ביצוע העבודה או בקשר אליה, כל עוד הוא פועל במסגרת חובותיו, צורכיו וזכויותיו כעובד המבוטח, ובכלל זה פעילות ספורטיבית וחברתית.

36. עובדים בלא ביטוח לאומי

מוסכם שהאמור בסעיף 23 לסייגים לפוליסה, לא יחול על חבות המבוטח כלפי עובדים, שאי-אפשר לבטחם באמצעות המוסד לביטוח לאומי, או שלא חלה חובה על המעביד לבטחם באמצעות המוסד לביטוח לאומי, או שחוק הביטוח הלאומי אינו חל עליהם.

37. העסקת נוער

מוסכם בזאת, שפוליסה זו אינה כפופה לכל הגבלה בדבר העסקת נוער.

ה. רשימת הרחבות והגבלות מיוחדות בגין עיסוקים מיוחדים

38. מחצבות

כולל עיסוקי של המבוטח מחצבות (אבן ו/או חול), וצוין כך במפורש ברשימה, לא יעלה גבול אחריות המבוטח על-פי פוליסה זו במשך תקופת הביטוח על \$3,000,000.

39. עבודות הרכבה נלוות לפעילות תעשייתית

כולל עיסוקי של המבוטח עבודות הרכבה חיצונית נלוות לפעילות תעשייתית, וצוין כך במפורש ברשימה, יחולו על הפוליסה התנאים המיוחדים שלהלן: מוסכם בזאת, שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבוטח כלפי עובדיו, כאמור במבוא לפוליסה, עקב ביצוע עבודות הרכבה והקמה של מוצריו מחוץ לחצרי מפעלו של המבוטח, ובלבד שהעבודות כאמור אינן מתבצעות בגובה העולה על 8 מטרים מעל פני השטח, או בעומק שהוא נמוך מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע, אלא אם צוין במפורש אחרת ברשימה.

הרחבה זו כפופה להתאמת דמי הביטוח שיחושבו על-פי המחזור בפועל של עבודות הרכבה וההקמה, כאמור. בתוך 60 ימים מתום תקופת הביטוח. המבוטח מתחייב להמציא למבטח הצהרה בכתב בדבר מחזור העבודות בפועל במשך תקופת הביטוח.

40. עבודות קבלניות (עבודות עפר ועבודות בנייה)

כולל עיסוקי של המבוטח עבודות קבלניות (עבודות עפר ועבודות בנייה בלבד) וצוין כך במפורש ברשימה, יחולו על הפוליסה התנאים המיוחדים שלהלן:

40.1 מוסכם בזאת, שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבוטח כלפי עובדיו, כאמור במבוא לפוליסה, עקב ביצוע עבודות עפר ופיתוח שטח קבלניות, או עבודות בנייה קבלניות לתעשייה, מלאכה, משרדים ומגורים בתחום המדינה, ובלבד שהעבודות כאמור אינן מתבצעות בגובה העולה על 8 קומות או 24 מטרים מעל פני הקרקע, הנמוך מביניהם, או בעומק שהוא נמוך מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע.

40.2 הרחבה זו כפופה להתאמת דמי הביטוח, שיחושבו על-פי המחזור בפועל של עבודות עפר ובנייה, כאמור. בתוך 60 ימים מתום תקופת הביטוח. המבוטח מתחייב להמציא למבטח הצהרה בכתב בדבר מחזור העבודות בפועל במשך תקופת הביטוח.

40.3 הרחבה זו אינה חלה על חבות כלשהי, הנובעת משימוש בחומרי נפץ, ו/או חבות כלשהי הנובעת מחפירת מנהרות או מחילות תת-קרקעיות כלשהן.

41. הגנה בהליכים פליליים והליכים מנהליים

הביטוח על פי הפוליסה מורחב לשפות את המבוטח בגין הוצאות משפט בהליכים פליליים או הליכים מנהליים המתנהלים נגדו בגין מקרה ביטוח המבוטח על פי פוליסה זו, באופן ובהיקף כדלקמן:

המבטח, על חשבונו, יעמיד לרשות המבוטח ו/או לרשות מי מעובדיו עורך דין לשם מתן הגנה משפטית בהליכים פליליים או הליכים מנהליים, שיוגשו נגד מי מהם, בעקבות מקרה ביטוח מכוסה שאירע בתקופת הביטוח של פוליסה זו.

כמו כן, המבטח, על חשבונו, יעמיד לרשות המבוטח ו/או לרשות מי מעובדיו עורך דין לשם הגשת ערעור ויצוגם בו עד לערכאה הסופית האפשרית, על הכרעת דין ו/או גזר דין שיוטל עליהם בהליכים פליליים או הליכים מנהליים, בשלב הערעור כאמור, מותנים בקבלת חוות דעת מאת עורך הדין מינוי עורך דין ושיפוי הוצאות משפט בהליכים פליליים או הליכים מנהליים, אשר הופיע בערכאה עליה מבוקש הערעור, כי יש בסיס ענייני וסיכוי טוב להצלחת הערעור. היה והמבוטח אינו מעוניין בשירותיו של עורך הדין שהעמיד לרשותו המבטח, רשאי המבוטח לפנות לעורך דין על פי בחירתו. במקרה כזה, ישפה המבטח את המבוטח בהוצאות משפט ששולמו על ידי המבוטח, כל הני"ל בכפוף לגבול אחריות המבוטח להרחבה זו.

המבטח ישלם את הוצאות משפט בהליכים פליליים והליכים מנהליים ו/או הוצאות הערעור בתום ההליכים הפליליים או ההליכים המנהליים או הערעור, הכל לפי העניין.

הגדרות לעניין הרחבה זו:

הליכים פליליים או הליכים מנהליים:

הליכים בהם נפתחה חקירה פלילית או מנהלית, לרבות חקירת סיבת מוות ו/או הגשת כתב אישום על ידי מדינת ישראל או מטעמה, נגד המבוטח או מי מעובדיו.

הוצאות משפט בהליכים פליליים והליכים מנהליים (כולל ערעור):

שכר טרחה, אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקת פרוטוקולים, שכר עדים ושכר מומחים כפי שיקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי הנדרשים בעבור הגנה בהליכים פליליים,

כולל ערעור על פסק דין, אך לא כל קנס, עיצום, פיצוי או תשלום עונשי המוטלים על פי כל דין.

סייגים לעניין הרחבה זו:

המבטח לא יהיה חייב להעמיד עורך דין להגנה משפטית או לשאת בתשלום כלשהו במקרים הבאים:

ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם בגין אירוע המוחרג מפורשות בפוליסה.
ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם בגין אירוע בו פעל (בין במעשה ובין במחדל) המבוטח או מי מעובדיו מתוך כוונה לגרום למקרה הביטוח.
ההליך או החקירה ו/או הגשת כתב האישום הינם כלפי קבלנים ו/או קבלני משנה של המבוטח ו/או מי מעובדיהם.
תת גבול אחריות המבוטח על פי הרחבה זו לא יעלה על 200,000 ₪ למקרה ו-400,000 ₪ לסך כל המקרים בתקופת הביטוח

ו. תנאים כלליים

42. פרשנות

פוליסה זו, הרשימה וכל מסמך אחר המצורפים לה, ייקראו כחזרה אחד, וכל מילה או ביטוי שיחוסה להם משמעות מיוחדת בכל חלק של הפוליסה או של הרשימה, תהיה להם אותה משמעות מיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים, אלא אם נאמר אחרת. כל האמור בפוליסה בלשון יחיד - משמעו גם ברבים ולהיפך, וכל האמור במין זכר - משמעו גם במין נקבה ולהיפך.

43. הודעה על מקרה ביטוח ועל הליכים

- 43.1 על המבוטח למסור הודעה בכתב למבטח בהקדם האפשרי ותוך זמן סביר מהיוודע לו על מקרה ביטוח העלול להוות עילה לתביעה על פי פוליסה זו, על נסיבות העלולות לגרום לתביעה, או על כל תביעה שתוגש נגדו, או כאשר יש חשש סביר שאדם כלשהו ייחס אחריות למבוטח בשל מקרה ביטוח.
- 43.2 המבוטח יודיע למבטח, בהקדם האפשרי, על כתב אישום שהוגש נגדו, או על הליכי חקירה משטרתית או אחרת, או על חקירת סיבות מוות, או כל חקירה אחרת המתנהלת או עומדת להתנהל נגדו, בקשר עם כל מקרה ביטוח, העלול להוות עילה לתביעה על-פי פוליסה זו.
- 43.3 אם המבוטח הוא תאגיד, תיחשב ידיעה של המבוטח על הליכים הנ"ל, מרגע שנודעו לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.
- 43.4 המבוטח רשאי להגיש העתקים של המסמכים הנ"ל גם בדואר אלקטרוני שכתובתו etil@bth.co.il או במסרון שמספרו 054-9486510.

44. כתובת למתן הודעות

44.1 הודעה למבוטח

הודעה של המבטח למבוטח בכל הקשור לפוליסה, תינתן לפי מענו האחרון הידוע למבטח.

44.2 הודעה למבטח

הודעה של המבוטח למבטח, תינתן למבטח במען משרדו הראשי המצוין בכותרת לפוליסה, או בכל מען אחר בישראל, עליו הודיע המבוטח בכתב למבטח.
הודעה תיחשב כהודעה שנמסרה בתוך 72 שעות ממועד מסירתה למשלוח בדואר בבית הדואר.

45. חובת שיתוף הפעולה של המבוטח עם המבטח

- 45.1 על המבוטח למסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות, כולל העברה מיידית, עם קבלתו, של כל מסמך הרלוונטי לתביעה, הנובעת או קשורה לקרות מקרה הביטוח, ובכלל זה: הזמנה לדין, הודעה על דיון, צווים, הליכים, כתבי בית-דין ומכתבים. אם אינם ברשותו של המבוטח, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.
 - 45.2 לא קיומה חובת המבוטח להודעה למבטח על קרות מקרה הביטוח, כולל פתיחת הליכים בגינו, או לשיתוף פעולה עמו בבירור התביעה ומסירת כל מסמך הדרוש לכך, כאמור, וקיומה היה מאפשר למבטח להקטין חבותו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קיומה החובה.
- הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
- (א) החובה לא קיומה או קיומה באיחור מסיבות מוצדקות.
 - (ב) אי-קיומה או איחורה לא מנעו מן המבטח את בירור חבותו ולא הכבידו על הבירור.
- 45.3 עשה המבוטח במתכוון דבר, שהיה בו כדי למנוע מן המבטח את בירור חבותו או להכביד עליו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא אם היה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
 - 45.4 מסר המבוטח למבטח עובדות כוזבות, או העלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור המבטח מחבותו.
 - 45.5 המבטח יכול להיכנס בכל זמן סביר לכל המקומות בהם אירע מקרה הביטוח, ויכול לשהות בהם זמן מתקבל על הדעת, למטרת חקירה או בדיקה על-ידי מי מטעמו, כולל מימוש זכותו לקבלת מסמכים, והמבוטח ישתף עמו פעולה, כולל מתן כל ההקלות הדרושות לכך.
 - 45.6 נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח במתכוון - פטור המבטח מחבותו.

46. איסור הודאה

שום הודאה (Admission), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהם, לא ייעשו ולא ינתנו על-ידי המבוטח או מטעמו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של המבוטח. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות במשטרה או בפני כל גורם מוסמך על-פי כל דין, לפי דרישתו, וכן על מתן עדות במשפט.

47. חובת הזהירות של המבוטח

- 47.1 ינקוט המבוטח באמצעים סבירים להקלת הסיכון כדי למנוע את קרות מקרה הביטוח, ולהבטיח את שלומם של עובדיו, כולל אחיזה באמצעים נאותים להחזקת מקומות העבודה, המכונות והמתקנים בתנאים תקינים, והעסקת עובדים ו/או אנשים הנמצאים בשירותו - בעלי כישורים מתאימים ובעלי כל ההיתרים הנדרשים על-פי כל דין לביצוע עבודתם.
- 47.2 על המבוטח למלא אחר כל חובה חקוקה שנועדה להגנת העובד, כולל קיום תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996, ומינוי ממונה על הבטיחות, הגיהות ובריאות העובדים, בעל כשירות כנדרש מכוחן או מכוח כל תקנה אחרת שתבוא במקומן.
- 47.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור, ינקוט המבוטח באמצעים להקלת הסיכון המבוטח על-פי הפוליסה, כפי שהמבוטח יודיע למבוטח בכתב, מפעם לפעם, במשך תקופת הביטוח, ובתוך זמן שייקבע לכך בהודעתו.
- 47.4 נוכח המבוטח, או הובא לידיעתו, דבר קיומו של סיכון מוחשי לעובד, אשר גרם או עלול לגרום לו נזק - יפסיק המבוטח מיד את הפעילות הקשורה בסיכון זה.

48. חובת הקטנת הנזק

- 48.1 אין המבוטח חייב בתגמולי ביטוח בעד נזק שהמבוטח יכול היה למנוע או להקטין, בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, בנקיטת אמצעים סבירים או אמצעים שהמבוטח הורה לו לנקוט.
- 48.2 הוציא המבוטח או המוטב, בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, הוצאות סבירות למניעת הנזק או להקטנתו, או שהתחייב לשם כך התחייבויות סבירות, חייב המבוטח לשפותם, בין אם נמנע הנזק או הוקטן ובין אם לאו; היו ההוצאות או ההתחייבויות בלתי סבירות, חייב המבוטח בשיפוי כדי שיעורן הסביר בנסיבות הענין; והכל אף מעל לסכום הביטוח.

49. גילוי ושינוי בעניין מהותי

- 49.1 הציג המבוטח למבוטח לפני כריתת החוזה, אם בטופס של הצעת ביטוח ואם בדרך אחרת בכתב, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבוטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן "עניין מהותי"), על המבוטח להשיב עליה בכתב תשובה מלאה וכנה.
- 49.2 הפוליסה הוצאה על-סמך התשובות, שנתן המבוטח בכתב למבוטח על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח, ששימשה בסיס לפוליסה זו, או בכל דרך אחרת שנתבקש, ועל-סמך הנחתו של המבוטח, שהמבוטח גילה לו את כל העובדות המהותיות לצורך הערכת הסיכון המבוטח.
- 49.3 נודע למבוטח שחל שינוי מהותי (להלן "החמרת הסיכון"), עליו להודיע על כך מיד למבוטח בכתב. "שינוי מהותי" פירושו כל אחד מאלה:
(א) שינוי בעניין מהותי, ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה, ואשר חל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה.
(ב) שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצוין בה במפורש כעניין מהותי.
(ג) דבר המגלה, שתשובה לשאלה בעניין מהותי הייתה לא נכונה, ויש בכך כדי להחמיר את סיכון המבוטח החמרה של ממש.
- 49.4 לא ענה המבוטח תשובות מלאות וכנות לפני כריתת חוזה הביטוח, כאמור בסעיף 49.1 לעיל, או לא גילה למבוטח שינוי מהותי בנסיבות המהוות החמרת הסיכון המבוטח - יחולו ההוראות שלהלן:
(א) המבוטח רשאי, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על כך, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את חוזה הביטוח בהודעה בכתב למבוטח.
(ב) ביטל המבוטח את חוזה הביטוח מכוח סעיף זה, יחזיר למבוטח את דמי-הביטוח, ששולמו לו בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח, בניכוי הוצאות המבוטח, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה. לא ביטל המבוטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו.
(ג) קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבוטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי-הביטוח שהיו משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו, לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:
(1) התשובה לפני כריתת החוזה או אי-מתן ההודעה למבוטח על החמרת הסיכון נעשו בכוונת מרמה.
(2) מבוטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי-ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו. במקרה זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות המבוטח.
(ד) המבוטח אינו זכאי לתרופות האמורות בסעיף ג בכל אחת מאלה:
(1) השינוי חדל להתקיים לפני שקרה מקרה הביטוח או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבוטח או היקפה;
(2) השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבוטח;
(3) השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבוטח הודיע למבוטח בכתב על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.

- 49.5 "עניין מהותי" לצורך ביטוח זה, ייחשב, בין השאר:
- (א) עובדות שצוינו כמהותיות בהצעת הביטוח או בכל מסמך אחר ששימש בסיס לפוליסה זו.
- (ב) פרטים על העבר הביטוחי של המבוטח, כולל ביטול ביטוח או אי חידוש של המבוטח בעבר, סירוב של מבטח כלשהו לבטח את המבוטח בעבר, או התנאת הביטוח בתנאים או סייגים מיוחדים.
- (ג) תיאור ו/או שינוי בעיסוקו, משלה-ידו או בהתמחותו של המבוטח.
- (ד) שינוי בתנאי הבטיחות במקום המבוטח.
- (ה) תביעות שהוגשו נגד המבוטח, או נסיבות העלולות לגרום לתביעה נגד המבוטח, הקשורות למקצועו או לעיסוקו.
- (ו) השכר השנתי המשולם על-ידי המבוטח לעובדיו.
- (ז) מספר העובדים המועסקים על-ידי המבוטח, כולל העסקת עובדים מהשטחים ועובדים שהוא מעסיק באמצעות חברות כוח אדם.

50. טיפול בתביעות

- 50.1 הכיר המבטח בחבותו על-פי הפוליסה, יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, ליטול לידיו ולנהל בשם המבוטח את ההגנה כלפי כל תביעה, כולל יישובה, וכן לתבוע ולקבל בשם המבוטח - שיפוי, פיצוי, השתתפות, דמי-נזק או כל סעד אחר. על המבוטח לשתף פעולה עם המבטח ו/או בא כוחו בכל דרך שיתבקש, כולל מסירת כל המידע שיש לו, חתימה על יפוי כוח, תצהירים, וכל מסמך רלוונטי אחר הדרוש לשם ניהול הגנה או תביעה, והתייצבות בבית המשפט למתן עדות.
- 50.2 היה וסך התביעה חורג מגבולות האחריות של המבטח, יפעלו המבטח והמבוטח תוך תיאום הדדי, כולל מתן זכות למבוטח להשתתף בניהול ההגנה באופן פעיל. היה סכום האחריות שהושת על המבוטח גבוה מגבול האחריות על-פי פוליסה זו, יהיה המבטח אחראי אך ורק לחלק היחסי של הוצאות המשפט הסבירות, כיחס בין גבול האחריות ובין סכום האחריות שהושת על המבוטח.
- 50.3 לפני או תוך כדי ניהול הליכים או משא ומתן לפשרה, בקשר עם כל תביעה או סדרה של תביעות כלפי המבוטח, רשאי המבטח לשלם למבוטח את סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, בניכוי כל סכום אשר המבוטח חייב למבטח לפי פוליסה זו, כולל השתתפות עצמית וכל סכום שכבר שולם בתור תגמולי ביטוח. חישוב הניכוי יעשה תוך הצמדת הסכום ששולם, למדד המחירים לצרכן, מיום התשלום החלקי ועד ליום תשלום גבול האחריות.
- לאחר תשלום זה ותשלום הוצאות משפט סבירות בתוספת לכך, יהיה המבטח פטור מכל אחריות נוספת בגין התביעה או התביעות, ויוותר על ניהולן והפיקוח עליהן.

51. ביטוח כפל

בוטחה אחריות בפני סיכון אחד אצל יותר מאשר מבטח אחד לתקופות חופפות, על המבוטח להודיע על כך למבטח בהקדם לאחר שנעשה ביטוח הכפל או שנודע לו עליו.

52. הארכת תקופת הביטוח

- 52.1 כל הארכה או חידוש של הביטוח על-פי הפוליסה, טעונים הסכמה של המבוטח והסכמה בכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.
- 52.2 מוצהר בזאת, כי בתום תקופת הביטוח האמורה, לא יוארך הביטוח ולא יחודש מאליו, כולל בדרך של שתיקה, וכי הארכת הביטוח או חידוש ייעשו אך ורק בדרך המצויינת בסעיף 52.1 לעיל ולא בכל דרך אחרת, אף אם הציע המבוטח למבטח, או להיפך, בצורה ובמועד כלשהם, להארכו.
- 52.3 חודשה הפוליסה, תהווה ההצעה לביטוח חלק בלתי נפרד מהפוליסה החדשה. הייתה פוליסה זו חידוש של פוליסה קודמת, יראו את הצעת הביטוח המקורית כחלק בלתי נפרד ממנה.

53. ביטול הפוליסה

- 53.1 המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על-כך תישלח למבטח בדואר רשום לפחות 3 ימים לפני התאריך בו יבטל הביטוח. במקרה כזה, ישאיר המבטח לעצמו את דמי הביטוח הנהוגים אצלו, לתקופה קצרה, בשיעור של 10% ממלוא דמי הביטוח בגין כל חודש או חלקו, בו הייתה הפוליסה בתוקף, בתוספת שיעור של 10% מדמי הביטוח, שהיו משתלמים בגין מלוא תקופת הביטוח.
- 53.2 מבלי לגרוע מזכויות המבטח על-פי דין או על-פי הוראה אחרת כלשהי בפוליסה, יהיה המבטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תימסר למבוטח בכתב לפחות 15 ימים לפני התאריך בו יבטל הביטוח, ובמקרה כזה יהיה המבוטח זכאי להחזר דמי הביטוח, ששילם למבטח בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח כאמור.
- 53.3 ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות התביעה על-פי הפוליסה, בגין מקרה ביטוח שאירע קודם לביטול הביטוח כאמור. 53.4. ביטל המבטח את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבוטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבטח למבוטח כהחזר דמי הביטוח את הסכום שהיה דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת.
- 53.4 לא עמד המבוטח בחבותו לגילוי עניין מהותי, כולל החמרת הסיכון, רשאי המבטח, כל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את הפוליסה מידית על-פי הודעתו בכתב למבוטח, והפוליסה תיחשב כמבוטלת 15 ימים לאחר שנמסרה למבוטח הודעת הביטול, או כמצוין בהודעת

המבטח, המאוחר מביניהם. קרה **מקרה הביטוח** לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, יפחתו תגמולי הביטוח או **המבטח** יופטר מתשלומם, בכפוף לסעיפים 6-8 ו-19,21-17 **להוראות חוק חוזה הביטוח**, התשמ"א - 1981, ובהתאם לאמור בסעיף 49 לעיל.

53.5 על-אף האמור לעיל, במקרה שבו המבטח התחייב, כלפי צד שלישי כלשהו, לתת הודעה מוקדמת בדבר ביטול הביטוח, הביטול ייכנס לתוקף רק לאחר המועד לגביו התחייב המבטח.

54. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

54.1 דמי הביטוח וכן יתר הסכומים המגיעים מן **המבטח למבטח**, ישולמו בתוך 30 ימים מתחילתה של תקופת הביטוח, או במועדים אחרים, כפי שפורטו **ברשימה**.

54.2 לעניין פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב, יהיה ערך דמי הביטוח בשקלים לפי השער היציג ביום התשלום.

54.3 לא שולמו דמי הביטוח תוך פרק הזמן האמור לעיל, אפשר יהיה לשלם במועדים אחרים עליהם הוסכם כמפורש כלהלן:

(א) בגין פוליסה הנקובה בשקלים - בתוספת הפרשי הצמדה למדד בעבור תקופת האשראי מיום התחלת הביטוח, אשר ישולמו **למבטח** בעת סילוק כל חלק מדמי הביטוח. המדד היסודי יהיה המדד הידוע ביום התחלת הביטוח.

(ב) לגבי פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב - לפי השער היציג ביום תשלום כל חלק מדמי הביטוח.

54.4 לא שולמו דמי הביטוח במועד המוסכם, יישא הסכום שבפיגור, נוסף על הפרשי הצמדה כמפורט לעיל, הפרשי ריבית בעבור תקופת הפיגור לפי השער המקובל **אצל המבטח באותה עת**, ובלבד ששיעור הריבית לא יעלה על שיעור הריבית המרבי בהתאם לחוק הריבית, התשי"ז - 1957. הפרשי ריבית אלה ישולמו למבטח בעת סילוקו של הסכום שבפיגור, וכחלק בלתי נפרד ממנו.

54.5 דמי הביטוח הנקובים **ברשימה**, בין אם חושבו לפי בסיס **שכר**, ובין אם חושבו לפי מספר עובדי **המבטח**, הם ארעיים. דמי הביטוח, אם חושבו לפי בסיס **שכר**, מחושבים לפי השכר המשולם על-ידי **המבטח** לעובדיו, בהתאם להצהרתו הנתמכת בדוח השנתי של טופס 126 או חליפו, כאשר לשכר זה תתווספה תוספות היוקר המקובלות במשק **בכפוף לדמי-ביטוח מינימליים**, כנקוב **ברשימה**. דמי-ביטוח, שחושבו על בסיס מספר עובדי **המבטח**, חושבו על-סמך הצהרת **המבטח** בהצעת הביטוח. בסעיף זה, "עובד" פירושו - כל מי שה**מבטח** הסכים לבטחו ככזה.

54.6 בתוך 60 ימים מתום תקופת הביטוח, ימציא **המבטח למבטח** הצהרה על מספר עובדיו בתקופת הביטוח, אם חושבו דמי הביטוח על בסיס מספר העובדים, או הצהרה לעניין **השכר** ששילם לעובדיו במשך תקופת הביטוח. אם יתברר כי השתנה מספר עובדי **המבטח** בתקופת הביטוח, מזה שהוצהר עליו, או סך-כל **השכר** ששילם **המבטח** לעובדיו במשך תקופת הביטוח, יהיה שונה מהשכר בגינו שולמו דמי הביטוח, יותאם החשבון הסופי של דמי הביטוח על-ידי תשלום הפרש דמי הביטוח **למבטח** או החזר הפרש דמי הביטוח **למבטח**, לפי העניין (להלן "**ההפרשים**"), אך **בכפוף לדמי-ביטוח מינימליים**, כנקוב **ברשימה**.

54.7 לא הגיש **המבטח למבטח** ראייה לשביעות רצונו לגבי **השכר** בפועל בתקופה האמורה לעיל, רשאי **המבטח** להתאים את דמי הביטוח לפי השכר החודשי הממוצע לפי הענף הכלכלי המתאים, כמתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, במועד הרלוונטי להתחשבות עם **המבטח**.

54.8 חישוב ההפרשים בגין שכר העבודה בפוליסה הנקובה בדולר ארה"ב, יעשה לפי השער היציג של הדולר בבנק ישראל ביום האמצעי של תקופת הביטוח.

54.9 **ההפרשים ישאו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961 כלהלן:**

(א) על הפרש דמי הביטוח יתווסף הפרשי הצמדה למדד, כהפרש שבין המדד הידוע בתום 30 ימים לאחר המועד בו המציא **המבטח** את הראיות לשכר, ששילם כמפורט לעיל, והמדד הידוע ביום תשלום החזר דמי הביטוח **למבטח**.

(ב) על הפרשי דמי הביטוח המגיעים **למבטח**, יתווספו הפרשי הצמדה כהפרש שבין המדד הידוע בתום 60 הימים לעיל, והמדד הידוע ביום תשלום דמי הביטוח **למבטח**.

54.10 על הפרשים שבפיגור יחולו, נוסף על הפרשי הצמדה למדד עד תשלומם בפועל, הפרשי ריבית כאמור בסעיף 54.4 לעיל, בשינויים המחויבים.

54.11 לא שולם סכום שבפיגור כאמור, בתוך 15 ימים לאחר שה**מבטח** דרש מה**מבטח** לשלמו, רשאי **המבטח** להודיע **למבטח** שהביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים, וזאת אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן.

54.12 אין בביטול הביטוח על-פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת **המבטח** לסלק את הסכום שבפיגור, המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, כולל הוצאות **המבטח**.

54.13 ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות **המבטח** על-פי **הפוליסה**, בגין **מקרה ביטוח** שאירע קודם לביטול הביטוח.

55. השתתפות עצמית

המבטח יישא בעצמו בתשלום **ההשתתפות העצמית** המופיע **ברשימה**, בכל תביעה העומדת לתשלום. **ההשתתפות העצמית** שיוחב בה **המבטח**, תחול אף על **הוצאות המשפט הסבירות**, ותשלום קודם לתשלום **המבטח** לתובע.

סכום **ההשתתפות העצמית** יחול גם לגבי הוצאות חיצוניות, שהוצאו במהלך הטיפול בתביעה ו/או הדרישה לפיצוי ו/או לשיפוץ, ו/או הודעה על כל אירוע העלול לגרום לתביעה, וזאת אף אם התביעה נדחתה, נמחקה או נסתיימה בפשרה או הועברה לבוררות או להליכי גישור. למען הסר ספק, מובהר בזאת שלסכום **ההשתתפות העצמית** אין כל כיוסי **בפוליסה** זו.

56. חבות צולבת

נכללו בשמו של המבוטח כמפורט ברשימה יותר מאדם או גוף משפטי אחד, יחול הכיסוי של פרק זה על כל אחד מיחיד המבוטח, כאמור לעיל, בנפרד, כאילו הוצאה על-שמו בלבד פוליסה זו על תנאיה, הוראותיה וחריגיה, כשהיא נפרדת ובלתי תלויה בקיומם של המבוטחים האחרים. דינה של שותפות הכוללת כמה אנשים, כדין גוף משפטי אחד. חבותו הכוללת של המבוטח לשיפוי כלפי כל יחיד המבוטחים יחדיו, לא תעלה על גבולות האחריות הנקובים ברשימה.

57. סיכון מתמשך

כאשר מקרה הביטוח, ממנו נובעת חבות המבוטח, נגרם בשל חשיפת העובד לסיכון מתמשך, כולל בדרך של מקרי ביטוח מצטברים, תוך כדי ועקב עבודה בעסקו של המבוטח, יישא המבוטח בחלק היחסי של החבות, לפי היחס בין תקופת החשיפה של העובד לסיכון המתמשך בתקופת הביטוח של פוליסה זו, לבין תקופת החשיפה של העובד לסיכון המתמשך בכל תקופת עבודתו אצל המבוטח.

58. תחלוף

- 58.1 הייתה למבוטח בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי, שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבוטח, מששילם למוטב תגמולי ביטוח, וכשיעור התגמולים ששילם.
- 58.2 המבוטח אינו רשאי להשתמש בזכות, שעברה אליו לפי סעיף זה, באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי יותר מהתגמולים שקיבל מהמבוטח.
- 58.3 קיבל המבוטח מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע למבוטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבוטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבוטח, עליו לפצותו בשל כך.
- 58.4 הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם, שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.
- 58.5 המבוטח מוותר על זכות התחלוף כלפי חברי המבוטח, חברי ההנהלה של המבוטח ו/או חברי המזכירות אך למעט כנגד מי שגרם לנזק בזדון.

59. הצמדה

- 59.1 הסכומים הנקובים בפוליסה זו וברשימה, כולל גבול האחריות למקרה ביטוח ולתקופת הביטוח וסכומי ההשתתפות העצמית, ישתנו בהתאם לשינויים בין המדד שפורסם סמוך לפני התחלת הביטוח, לבין המדד שפורסם לפני תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית, לפי העניין. היו הסכומים נקובים במטבע חוץ, יהיו סכומי הביטוח צמודים לשינויים, שחלו במטבע זה מיום התחלת הביטוח ועד יום תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית.
- 59.2 ניכוי תגמולי ביטוח ששולמו למבוטח, מתשלום מלוא סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, או ניכוי סכומים שהמבוטח חייב למבוטח לפי פוליסה זו, ייעשו תוך הצמדת הסכום ששולם או שהמבוטח חייב למבוטח, למדד, מיום התשלום החלקי, או מיום החיוב ועד ליום תשלום גבול האחריות. אם ננקבו סכומי הביטוח במטבע חוץ, יעשה חישוב הניכוי לפי השינויים, שחלו במטבע זה מיום התשלום החלקי או מיום החיוב, ועד ליום תשלום גבול האחריות.
- 59.3 בוטחה החבות המכוסה על-פי פוליסה זו בביטוח כפל, כאמור בסעיף 51 לעיל, והמבוטח סילק את התביעה על-פי פוליסה זו, יחזיר המבוטח למבוטח את הסכום שקיבל מהפוליסה האחרת, בתוספת הצמדה למדד, מיום קבלת השיפוי מהפוליסה האחרת עד ליום החזרת הכספים למבוטח.

60. ברירת דין

פרשנות הפוליסה וכל חילוקי דעות או תביעות על-פיה או בקשר אליה, כולל בקשר עם שאלת הכיסוי הביטוחי, יתבררו אך ורק על-פי דיני ישראל בלא תחולה לכללי הדין הבינלאומי ובסמכות בלעדית של בתי-משפט בישראל בלבד. למען הסר ספק, מובהר בזאת שאכיפת פסק-דין זר לא תיחשב כפרשנות הפוליסה לפי דיני ישראל, ולא כפסק-דין שניתן בבית-משפט ישראלי.

61. זכות קיזוז

המבוטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבוטח בקרות מקרה הביטוח, כל סכום שהמבוטח חייב למבוטח, בין שחובו מתייחס לפוליסה זו או לאחרת. כן, יקזז המבוטח את סכומי דמי הביטוח המגיעים לו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם, בכפוף להוראות הדין.